

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
Національної академії педагогічних наук України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Педагогічний факультет Карлового університету (м. Прага, Чехія)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
Державний Університет «Utena College» (м. Утена, Литва)
Гуманітарний-педагогічний коледж
Мукачівського державного університету

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VII Міжнародної
науково-практичної конференції
26-27 жовтня 2023 року

Україна, Мукачево 26-27 жовтня 2023 р.

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 25 жовтня 2023 р.)*

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (м. Ужгород);

Теличко Наталія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-27 жовтня 2023 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 452 с.

ISBN 978-617-7495-53-5

У збірнику представлено тези доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку закладів загальної середньої та вищої освіти, освіти дорослих і професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова); Гоблик В. В. – д.е.н., професор; Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., професор; Молнар Т. І. – д.пед.н., доцент; Горват М. В. – к.пед.н., доцент; Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент; Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2023

DR. ERDEI G. VÁLTOZÁSOK? ÚJ IRÁNYOK? VAGY MINDEN A RÉGI? – A DEBRECENI EGYETEM FELNŐTTKÉPZÉSE.....	14
DR. PÁLFI S. RESEARCH ON CHILDREN'S RIGHTS IN HUNGARIAN KINDERGARTENS	15
MATULČÍK J. KOMPARATÍVNY VÝSKUM A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA V EDUKÁCII DOSPELÝCH	16
SAKALOVÁ B. VÝCHOVA K ZDRAVIU A ZDRAVOTNÁ GRAMOTNOSŤ NA PRIMÁRNOM STUPNI VZDELÁVANIA.....	18
SHEVCHENKO – LEDYAN C. CONTROL AND SUPERVISION OVER THE EXECUTION OF JUDGMENTS OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS.....	20
SHEVCHENKO – LEDYAN C. SPAIN: RESPECTING HUMAN RIGHTS	22
CHOVRIY S. TRAINING OF PEDAGOGICAL PERSONNEL FOR THE SYSTEM OF PROFESSIONAL EDUCATION IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION	24
CHOVRIY S., HAVOR A. THE ESSENCE OF THE “EMOTIONAL INTELLIGENCE” CONCEPT IN THE CONTEXT OF MODERN SCIENTIFIC RESEARCH	26
DR. PALLAY K., DR. MOLNAR F. THE IMPACT OF THE RUSSO-UKRAINIAN WAR ON THE STUDENT MOBILITY WITH STUDY PURPOSES FROM TRANSCARPATHTIA (UKRAINE)	28
HERTSOVSKA N., BIZHKO A. THE ROLE OF DISCOURSE COMPETENCE IN THE PROCESS OF LANGUAGE IMPROVEMENT	30
KHMYZOVA O. USING TED TALKS FOR IMPROVING LISTENING COMPREHENSION SKILLS	32
KRAVCHENKO T. THE CHALLENGES OF SCIENTIFIC COMMUNICATION IN THE DIGITAL AGE	33
ЩЕРБАН Т.Д., АНТОНІК Є.М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАЛЕЖНИХ ВІД СПІЛКУВАННЯ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....	35
ЩЕРБАН Т.Д., ДАНКАНИЧ А.А. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРА СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У РАМКАХ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ»	37
ЩЕРБАН Т.Д., ДОЛИНАЙ Т.Т. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРИЧИНИ АГРЕСИВНОГО СПІЛКУВАННЯ ПАЦІЄНТА З ЛІКАРЕМ.....	39
ЩЕРБАН Т.Д., САМОЙЛОВ О.С. СХИЛЬНІСТЬ ДО СЕЛФІ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	41
ЩЕРБАН Т.Д., ХОМА П.П. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПЕДАГОГІЦІ.....	43
АВШЕНЮК Н.М. ХАРАКТЕРИСТИКИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ.....	45

АЛМАШІЙ К.М., БЛИК О.В. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО СПРИЙМАННЯ СВІТУ ЧЕРЕЗ ЖИВОПИС У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	47	БЛИК О.В., ДУДЛА Т.В. ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРИЙОМІВ МАЛЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ОБРАЗОТВОРЧИХ НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	86
АЛМАШІЙ Е.В., ТЯГУР А.В. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ЛЕПБУКІВ ЯК ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРИЙОМУ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	49	БЛИК О.В., МАКСИМЕЦЬ В.В. ОЗНАЙОМЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ВИДАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	89
БАБИНЕЦЬ Д.В., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	51	БЛИК О.В., МАХЛИНЕЦЬ А.І. ВПЛИВ ЖИВОПИСНИХ ТВОРІВ НА МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ.....	91
БАРНА Х.В., ВЕЛИЧКАНИЧ М.В. ПЕРЕДУМОВИ ВИХОВАННЯ САМОСТІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ	53	БЛИК О.В., ПАНЬКАНИНЕЦЬ Т.С. РОЗВИТОК КРЕАТИВНОЇ КОГНІТИВНОЇ АКТИВНОСТІ ЧЕРЕЗ НЕТРАДИЦІЙНІ ПРИЙОМИ МАЛЮВАННЯ.....	93
БАРНА Х.В., КОСТЮК М.О. ОСОБЛИВОСТІ СІМЕЙНИХ УЯВЛЕНЬ ПРО ІНКЛЮЗИВНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	55	БЛИК О.В., РОГАЧ Р.В. ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	96
БАРНА Х.В., ЛУПАК В. ТЕОРЕТИЧНИЙ ВИМІР ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	57	БЛИК О.В., СКИБА І.В. АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ВИМІР	98
БАРНА Х.В., ОРЯБКО О.Ф. РОЛЬ ТЕАТРАЛЬНО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РОЗШИРЕННІ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	59	БЛИК О.В., ТОМАШ І.І. ВИЯВЛЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ОБДАРОВАНОСТІ УЧНІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ	100
БАРЧІЙ М.С., ВОРОНОВА О.Ю. РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО	60	БЛИК О.В., ЧАЙКОВСЬКА К.Р. ДОСЛІДЖЕННЯ КЛЮЧОВИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ АСПЕКТІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА УСПІШНІСТЬ ІНТЕГРОВАНИХ УРОКІВ З МУЗИКИ ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	103
БАСАРАБ В.В., КОРОЛЬ Н.В. ЗАСОБИ ХУДОЖНЬОЇ ПРАЦІ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	63	БЛИК О.В., ЧІРІ С.С. ФОРМУВАННЯ КОНСТРУКТИВНОГО МИСЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ШЛЯХОМ ПІДВИЩЕННЯ ЇХНІХ НАВИЧОК АНАЛІЗУ ТА ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	105
БАСАРАБ В.В., КУЦИК О.Г. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ ХУДОЖНЬОГО КОНСТРУЮВАННЯ	66	БЛИК О.В., ЧІРІ С.С. ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ТВОРЧОГО СПРИЙНЯТТЯ НА ПРОЦЕСИ МИСТЕЦЬКОГО ВИРАЖЕННЯ ТА ТВОРЧОСТІ	107
БАРАНОВСЬКА О.В., КЛЕНОВСЬКА В.В., ЛАЛАК Н.В. ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ПАРТНЕРСТВА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА СІМ'Ї	68	БЛИК О.В., ШТЕФАНЬО Ж.М. ВПЛИВ СУЧАСНОГО ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА НА ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНИХ СМАКІВ ШКОЛЯРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	110
БЕДЕВЕЛЬСЬКА М.В. РОЛЬ СЛОВАЦЬКОЇ МОВИ В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	71	БОБАЛЬ Т.І., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПРИРОДИ	112
БЕРЕЖНА С.І. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ОСОБИСТІСНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТАРШОКЛАСНИКІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ.....	72	БОЙКО А.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. АНАЛІЗ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ВІДНОШЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ПРОБЛЕМ МОДЕЛЮВАННЯ УРОКУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	114
БЕСПАЛЬКО В.В., КАРНАКОВА Г.О. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ МУЗИЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИКОНАВСЬКОМУ АСПЕКТІ... ..	75	БОКША Н.І., АНДРЕЙЧИК М.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА УРОКАХ ТА У ПОЗАУРОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	117
БЕСПАЛЬКО Л.А., БЛИК О.В. ЗОБРАЖУВАЛЬНА ТВОРЧІСТЬ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	78	БОКША Н.І., ГРЕШКО В.В. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	119
БЄЛІЧКО А.М., БЛЮК О.Г. ЗАГАЛЬНЕ НЕДОРОЗВИНЕННЯ МОВЛЕННЯ: ПОНЯТТЯ І ПРИЧИНИ	80	БОКША Н.І., ПИЛИПКО К.А. ГУРТКОВА РОБОТА ЯК ФОРМА ПОЗАУРОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	121
БІГУН Л.І., БЛИК О.В. ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ТА ВАГОМОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ У СТИМУЛЮВАННІ ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС УРОКІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	84		

Щодо екологічної компетентності, то її формування відбувається у процесі екологічної освіти й відповідно покликане слугувати провідником екологічної культури у змісті освіти, створює мотивацію для ціннісної орієнтації у навчальних конструктах [4, с. 29].

У процесі навчання природничої освітньої галузі, згідно з віковими особливостями, учням пропонується обсяг відомостей, стосовно екологічних проблем навколишнього середовища, розгляд та вирішення яких сприяє накопиченню знань. Навчання та виховання вчителем в учнів екологічної компетентності на уроках, не в повній мірі забезпечує становлення у школярів бережливого ставлення до природи. Тому, важливою потребою для формування екологічної культури в здобувачів початкової освіти є забезпечення екологічного навчання учнів шляхом безпосереднього контакту з навколишнім середовищем. При цьому, необхідним є процес інтеграції та екологізації всього навчального процесу, активізація екологічної діяльності у позаурочній та позакласній роботі.

Щоб сформувати у молодших школярів гуманістичне ставлення та екологічні здібності до природи, необхідно не тільки прищепити їм відповідну систему знань, а й головне – формувати в учнів активне спілкування з природою.

Великий педагог В. Сухомлинський наголошував на необхідності знайомити дитину зі світом природи, щоб вона щодня відкривала в ньому нове, зростала дослідником, щоб кожен її крок був мандрівкою до природного життя. Подорож до джерела облагороджує його життя.

Таким чином, формування екологічної культури учнів молодшого шкільного віку є складним та не достатньо дослідженим процесом. Екологічна культура поєднує низку екологічних знань, навичок і дій для забезпечення універсального та цілеспрямованого відображення світу навколо нас.

Отже, освіта не повинна зупинятися на етапі стандартної інформованості, а виходити на складні і проблематичні процеси виховання, цілеспрямованого формування школяра як індивіда. Тому важливим у педагогічній діяльності вчителя є використання інноваційних форм і методів роботи, які б дозволили якомога більше забезпечувати формування у здобувачів екологічної свідомості, уміння бачити екологічні наслідки, почуття відповідальності перед нинішнім та майбутнім.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
2. Лебідь Інна. Формування екологічної свідомості дітей молодшого шкільного віку в процесі освітньої діяльності. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2021, № 3 (107), с. 428.

3. Галян О.І. Діалогічна парадигма міжособистісної педагогічної взаємодії / О.І. Галян // Психологія: Зб. наук. праць. – Вип. 1 (4). – К.: НПУ, 1999. – С. 82 – 88.
4. Павленко Н. В. Методологічні засади впровадження екологічної культури в навчально-виховний процес. URL: <https://dspace.megu.edu.ua:8443/jspui/handle/123456789/3393#:~:text=%pdf>

ГУБАЛЬ М.В.,
ФЕНЧАК Л.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВИТИ

Одним із важливих способів збереження і зміцнення здоров'я учасників освітнього процесу в сучасних умовах є формування здоров'язбережувального освітнього середовища. Базовими дослідженнями для з'ясування структури поняття «здоров'язбережувального середовища» стали вітчизняні доробки Т. Бойченко, Т. Бережної, Б. Долінського та інші. Науковцями та педагогами поняття «середовище» розуміється як сукупність елементів, які у співвідношенні між собою становлять «простір і умови життя людини» [1;3].

Науковці зазначають, що освітній заклад із здоров'язбережувальним освітнім середовищем – це педагогічна система, складовими якої мають бути: методики забезпечення психолого-медикосоціального супроводу здобувачів освіти на кожному віковому етапі; постійна діагностика стану здоров'я школярів; установка на формування в них здорового способу життя; методики залучення учасників освітнього процесу до здоров'язбережувальної діяльності [3].

На основі проаналізованих досліджень педагогів і науковців нами визначено алгоритм моделювання здоров'язбережувального освітнього середовища у ЗЗСО. Етапи його наступні: аналіз інфраструктури школи, її навчального, навчально-методичного та кадрового забезпечення; проведення моніторингу фізичного, психічного, соціального та духовного здоров'я здобувачів освіти; раціональна організація освітнього процесу; діагностика й профілактики захворювань; впровадження здоров'язберігаючих технологій; дотримання санітарно-гігієнічних норм і правил; дотримання норм пожежної безпеки; нормування навчального навантаження, створення комфортної атмосфери у взаєминах між учителями, учнями й батьками; залучення батьківської громадськості, органів місцевого самоврядування до організації здоров'язберігаючого освітнього процесу.

Тому, для моделювання здоров'язбережувального середовища важливо виокремити його взаємопов'язані між собою елементи, що водночас забезпечують єдиний процес: мету, завдання, принципи, суб'єкти, об'єкт, фактори, організаційно-педагогічні умови та очікуваний результат дієвості здоров'язбережувального середовища у закладі освіти. Взаємозв'язок усіх елементів здоров'язбережувального середовища та їх узгодженість становлять основу професійної педагогічної діяльності щодо здоров'язбереження здобувачів початкової освіти [2]. Основою такої моделі є діяльність суб'єктів у ЗЗСО. Єдність структурних елементів цієї моделі підпорядковується загальній меті створення здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу – формуванні, збереженні, зміцненні здоров'я учасників освітнього процесу.

Згідно з теоретичними аспектами педагогічного дослідження змісту здоров'язбережувального освітнього середовища, для виявлення чинників впливу на його формування у початковій школі слугує проведення моніторингу рівня здоров'язбережувальної компетентності молодших школярів у розрізі таких складових здоров'я: фізичного (фізичний розвиток, фізична підготовленість, фізичний енергопотенціал, психомоторика); психічного (характер спілкування, вміння керувати психічними станами, рівень стресостійкості, особливості розумових здібностей, особливості засвоєння програмного матеріалу); соціального (соціальна адаптивність, соціометричний статус); духовного (вольові навички, рівень саморегуляції, самодисципліни, самооцінювання, показники духовності – прагнення до пізнання, до істини, пріоритет гуманістичних цінностей, орієнтація на саморозвиток) [2].

Таким чином, моделюючи освітнє середовище початкової школи, необхідно створювати його з використанням здоров'язбережувальних освітніх технологій, формуючи таким чином здоров'язбережувальну компетентність здобувачів початкової освіти.

Список використаних джерел

1. Бережна Т. Організація шкіл здоров'я в Україні: міжнародний досвід та вітчизняна практика. Рідна школа. 2018. № 5. С. 28-31.
2. Нідзельська В. Управління розвитком здоров'язберігаючого освітнього простору навчального закладу: практичні аспекти. Освіта і управління. 2010. №2-3. С.157-162.
3. Сироватко О. Підходи до формування здоров'язберігаючого середовища в закладі освіти. Директор школи. 2009. № 38 (566). С.15-18.

АДАПТАЦІЯ ОСВІТИ ДО ПОТРЕБ РИНКУ ПРАЦІ

Актуальність теми «Адаптація освіти до потреб ринку праці» визначається рядом ключових факторів і обставин, які впливають на сучасний світ. Ось кілька аргументів, що обґрунтовують актуальність цієї теми:

Зміна ринкових потреб: ринкові потреби змінюються з часом внаслідок розвитку технологій, зміни соціальних та економічних умов. Освіта повинна відповідати цим змінам, щоб підготувати студентів до зайнятості в актуальних галузях і сферах діяльності.

Зростаюча конкуренція: з кожним роком кількість випускників, які шукають роботу, зростає. Студенти стикаються зі зростаючою конкуренцією на ринку праці, і важливо мати релевантну освіту, щоб виділитися серед інших кандидатів.

Революція у технологіях: швидкий розвиток інформаційних технологій та автоматизація робочих процесів створюють нові вимоги до навичок і компетенцій. Фахівці повинні мати знання та навички, необхідні для використання сучасних технологій у своїй роботі.

Потреба у гнучких робітниках: ринок праці вимагає від робітників гнучкості, здатності до навчання протягом всього життя і адаптації до змін. Освіта повинна розвивати ці якості у студентів.

Глобалізація економіки: у світі, де економіки взаємопов'язані і міжнародний обмін працею є реальністю, важливо мати освіту, яка відповідає міжнародним стандартам і вимогам.

Зміни в пандемічних умовах: Пандемія COVID-19 змінила спосіб, яким функціонує ринок праці і навчання. Адаптація освіти до потреб ринку праці стала ще важливішою, оскільки вона повинна враховувати нові реалії, такі як робота на відстані і зміни в галузях, які найбільше підтримуються.

Спеціалізовані та мультидисциплінарні галузі: розвиток нових галузей, які поєднують знання з різних областей, вимагає адаптації освіти для навчання студентів у таких спеціалізованих і мультидисциплінарних областях.

Загалом, зміни в сучасному світі вимагають, щоб освіта була більш адаптованою до ринкових потреб, і ця тема є актуальною і насущною для забезпечення успішної і стійкої кар'єри майбутніх фахівців.

Вважаємо, що освітні інституції грають важливу та багатогранну роль у процесі адаптації випускників до потреб ринку праці. Їхня функція полягає в забезпеченні підготовки кваліфікованих фахівців, забезпеченні

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>